

Prvi koncert Glasbene Matice

V nedeljo zvečer se je pevski zbor Glasbene Matice predstavil našim slovenskim javnosti s svojim prvim koncertom pod svojim novim učiteljem in dirigentom, opernim pevcem g. Antonom Šubljem.

Pred koncertom je imel po zdravni nagovor g. Ivan Zorman, naš slovenski pesnik in skladatelj, ki je, zavedajoč se napetosti pričakovanja, v kratkih izbranih besedah mnogo lepega povedal. Kot naš najodličnejši glasnik slovenske poezije, je slavil slovensko pesem, ki jo je po besedah našega nesmrtnega Can-karja primerjal rozi čudotvorni, ki naj še dolgo dehti in širi svoj opojni vonj med ameriški-mi Slovenci. G. pesnik je nagla-sil lepoto slovenske pesmi, vrli-ne koncertirajočega zbora in izredne strokovnjaške zmožnosti ter neustrašivo marljivost dirigenta g. Šublja.

Občinstvo se je g. govorniku za njegovo krasno prednesene besede zahvalilo z živahnim aplavzom.

Po Zormanovem govoru je ju-goslovanski konzul g. dr. Mally predstavil dr. Vladimira Ribara, svetnika jugoslovanskega po-lisništva v Washingtonu. G. svetnik je, živahno aklamiraj-ko, izjavil v besedah, ki se jim je pozval njihov mehak primorski prizov (g. Rybar je Tržčan), da je tudi sam pevec in je bil kot tak ustanovni član tržaške Glasbene Matice, zato s tem je bil radostjo pozdravlja njiju Glasbeno Matico, kateri želi čim večje uspeha ne samo med Slovenci, marveč tudi med Ame-ričani, katerim naj dostojno predstavi krasoto slovenske pes-mi.

G. svetnik je pozival navzoče rojake, naj ostanejo lojalni in zvesti Amerikanci, toda hkratu naj ne pozabijo tudi svoje lepe domovine, o kateri je citiral za-ponne besede pesnika Zorman:

"Kakor roža, mlada domovina, lepa, sveža vstaja, se razcveta, in njen diš izganja iz spomina tuje, lastne grehe prešlih dni, ki lepšim zarjam spaja brate tri."

G. svetnik je žel za svoja iz-vojanja zaslužen aplavz.

Koncert Glasbene Matice je bil odprt s zanosno ameriško pesmijo "God bless America," kateri je sledila jugoslovanska himna "Lepa naša domovina," ki ju je dovršeno in z zanosom zapel mešan zbor.

Prelepe so bile narodne pesmi mešanega zbora "Gozdič je že zelen," "Venček narodnih pe-smi," "Zapušen" in narodna "Med cveticami po logu" ter "Ljubka povej, povej." Krasno in mogočno je bila odpeta tudi moravska narodna, ki jo je tak-leto zapel mešan zbor.

Navzočo publiko je zadivil sekretet, ki je pel arijo iz opere "Lucia di Lamarmoor" (Caro-lyne Budan, Josephine Milavec-Levstik, Louis Belle, Frank Plut, Frank Bradach in John Lube). Pri tem sekretet je zapel nato še ko-roško narodno "Gor čez jezero." Ga. Josephine Milavec-Levstik je zapela s svojim krasnim, polnim altom Pavčevo "Zenji-ča" in arijo iz opere "Pikova dama." Hvaležno občinstvo ji je burno aplavdiralo, kakor tudi partijani in Kmetovi v vodilnih partijah drugih spevov.

Zenski četvero in peterspev (Carolyn Budan, Vida Kmet,

Anne Budan, Amelia Plut, Jo-sephine Milavec-Levstik) je za-pel narodno "Najlejša je mla-dost," arijo iz opere Čajkovske-ga "Evgenij Onegin" (četero-spev) in "Jaz pa vrtec bom ko-pala." Njihovo petje je splošno ugajalo.

Zelo je ugajal tudi moški kvartet (Louis Belle, Frank Plut, John Nosen in John Lube), ki je v preplepi harmoniji glasov zapel "Jaz pa eno ljub'co imam," prekmursko narodno "Teče mi vodica" in slovensko narodno "Vinček, oj vinček moj." Ko se je kvartetu pridružil še dirigent Šubelj s svojim zvonkim barito-nom in ko je nato vseh petero pevcev zapelo prelepo "V šmihe-lu jaz hišico imam" in nad vse ljubko koroško narodno "Oj, ti mlinar," je priklopelo navdušenje navzoče publike do vrhunca.

Med vso to obilico krasnih pesmi, ki jih je odpela Glasbe-na Matica na svojem nedelj-skem koncertu, sta se nam zde-li najlepši in največkratnejši prelepa ruska "Gospodi pomiluj" in divna orkestralna molitev iz Mascagnijeve opere "Cavalleria Rusticana" — "Gospodi pomiluj" je eden najznačilnejših in najbolj svojevrstnih spevov, ker sestaja celotna kompozicija tega veličastnega umotvora samo iz teh dveh besed, iz katerih pa sta ustvarila Glasbena Matica in njen dirigent tako mogočno or-kestralno veličastje, da je moral sleherni poslušalec občutiti vso borno ničevost človeškega črva, prosečega ob zlo obetajočem pi-šu vetra, naraščajočega v viro divjega orkana in vseuničujočih prirodnih ujn: "Gospodi pomiluj, Gospodi pomiluj!" In glej: molitev je uslišana! Besneče vi-hre se izpreveržejo v vetrove, ve-trovi v nežne sapice; naliivi plo-h se izteko, bobneče reke uneso ter izžubore v tiho šumljajočih potokih preko zelenih livad, ki spet zabliske v vsej svoji pestri krasoti v zlatih pramenih pomla-danskega sonca . . . Vsa nara-va se oddahne; — kadeča se prst hlapi pod nebosvod svoj o-pojni vonj božjega srda sprošče-ne grude, v čije blagoslovne in nedrhi kali poginu otelo življen-je nove posvete. Besedi čudo-tvorni: Gospodi pomiluj! . . .

Vredna vrstnica te prošnje preprostega ruskega človeka je bila tudi veličastna molitev iz opere "Cavalleria Rusticana," v kateri sta prišli do svoje polne veljave preciznost zbora in stro-kovnjaška dovršenost vodstva g. Šublja, zborovega dirigenta. V obeh teh dveh veličastnih sklad-bah je imel dirigent zbor v ču-doviti oblasti, zdaj ga je bodril, zdaj miril; zdaj izzival, zdaj bla-godejno tešil. Zbor je precizno reagiral na vsak najneznatnejši gib njegovih rok, kakor da je v njih magična moč.

Vsa pevska izvajanja je spremljala na klavirju s svojo znano večnostjo zborova pi-anistinja gđ. Vera Milavec.

Koncert je bil i v moralnem i materialnem oziru velik uspeh. Veliki auditorij Slovenskega na-rodne doma je bil natrpan — parter in balkon.

Bil je lep, užitek poln večer. — A. Š.

V bolnišnici

Včeraj je bil odpeljan v Glen-ville bolnišnico Mr. John Rant, 15707 Arcade Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo. Želimo mu sko-rajšnje okrevanje.

NA VIDIKU JE SPREJETJE TAKOJŠNJE KONSKRIPCije

Senat je odglasoval proti odložitvi kon-skripcije za 60 dni. — Izolacionisti potisnjeni v ozadje.

REGISTRACIJA MOŽ V STAROSTI OD 21. DO 45. LETA

WASHINGTON, 9. septem-bra. — Danes je postalo goto-vo, da bo kongres končnojavno odobril in ukazal takojšnjo registracijo 24, 000,000 Ameri-kancev v starosti med 21 in 45 letom za obvezno vojaško dolž-nost, in da se bo zavrglo po nižji zbornici sprejet Fishov načrt, da se najprej poizkusi s pridobiva-njem moštva, ki bi se prostovolj-no javilo k vojakom.

Senat porazil Fishev amendment. Senat je s 44 glasovi proti 23 odglasoval proti Fishevem a-mendmentu, da se odloži draft ali obvezno vojaško dolžnost za 60 dni.

Sicer je še vedno možnost, da bo zbornica poslancev vztraja-la pri svojem odloku, da se od-

loži draft za 60 dni, toda ta možnost je z vsakim dnevmanj-ša, ker so bili izolacionisti v se-natu skoro popolnoma poraže-ni.

Senator Wheeler svari

V zvezi s tem je senator Whee-ler izjavil: "Delavstvo naj se nikar ne vara. Businessmani že-lijo uzakonitev te predloge, da preprečijo z njo radikalizem, to-da ta predloga bo samo skotila radikalizem."

Senator Bennet Clark iz Mis-souri, demokrat in hud nasprot-nik te predloge, je izjavil: "V tej predlogi ni ničesar, kar bi moglo preprečiti, da se ne pošlje mladih Amerikancev v boj v E-la pri svojem odloku, da se od-

16. REDNA KONVENCIJA J. S. K. JEDNOTE V WAUKEGANU, ILL.

Poroča Stanley Pechaver, WAUKEGAN, Ill. — Topel sprejem, ki ga je bilo deležnih nad 500 delegatov in posetnikov 16. redne konvencije Jugoslo-vanske katoliške jednote, ki je pričela zborovati v Slovenskem narodnem domu, je še vedno v prijetnem spominu glavnih od-bornikov in delegatov, ki so pri-šli zdaj s svojim delom.

Takoj po odobritvi poverilnic delegatov in konvenčnih uradni-kov, je bil Frank E. Vranichar iz Joliet, Ill., izvoljen za kon-venčnega predsednika. Michael Rovanshek, Conemaugh, Pa., je bil izvoljen za prvega podpred-sednika; Anton Klemenčič, Cheswick, Pa., za drugega pod-predsednika; Frank Tomsich, jr., Ely, Minn., za tajnika; An-ton Terbovec, Cleveland, O., in Anton Krapenc, Chicago, sta bi-la izvoljena za zapisnikarja.

Konvencija je določila, da se bo vršilo zborovanje vsak dan od 9. do 12 dopoldne, in od 1:30 do 5:30 popoldne. Frank Previc iz Girarda, Ohio, je bil edini, ki je priporočal osem-urno zborova-nje.

V konvenčni odbor so bili ime-novani: pravila — Joseph Ko-vach, Ely, Minn.; Frank Deže-lan, Indianapolis, Ind.; John Jurgel, Pittsburgh; John Ada-mich, Joliet, Ill.; Louis Ambro-zich, Chisholm, Minn.; Frank Previc, Girard, O.; John Lipac, Bon Cargo, Colo.; John Jakopi-ch, Helper, Utah; Joseph O-blak, Chicago; Frank Kramar, Farrell, Pa.; Mary Gorjup, Ros-lyn, Wash., in Anna Walter, Cleveland, O.

V odbor za pritožbe in prizive John Zivetz, Joliet; Frank Ma-sle, Little Falls, New York; To-ny Orel, Imperial, Pa.; John Tanko, Cleveland, Ohio; Pauline Vogrich, Milwaukee, Wis.; Jo-seph Mertel, Ely, Minn.; Jacob Prunk, Starkville, Col.; Louis Perushek, Ely, Minn.; Joseph Rudolph, Cleveland, Ohio; An-ton Zgajnar, Gilbert, Minn.; An-ton Znanovnik, Waukegan in M. Vogrich, LaSalle, Ill.

Resolucije: — Joseph Milko-viceh, Ely, Min.; Anton Kosoglav Claridge, Pa.; dr. Louis Kompa-re, Waukegan; Frank Kress, Pittsburgh, Pa.; Anton Baraga,

Cleveland, O.; Steve Mauser, Denver, Col.; Jennie Smith, But-te, Montana; Jurij Previe, Ex-port, Pa.; Anton Tauzelly, Wind-ber, Pa.; Anton Zaverl, Ely, Min.; Matt Strauss, Calumet, Mich.; in Frank Krusich, Kem-merer, Wy.

Plače in dnevnice: Filip Fister Eveleth, Minn.; John Zvezich, Chicago; Stanley Jakovich, Mor-ley, Col.; Louis Polaski, Can-nonsburg, Pa.; Ignac Zajc, Brooklyn, New York; Joseph Fayfar, Aurora, Ill.; Mike Po-klar, Cleveland, O.; Anton Kova-čič, Export, Pa.; Joseph (Patsy) Krall, Cleveland, O.; Valentin Marcina, Rock Springs, Wy.; Louis Zgonc, Ely, Minn. in Ka-je-ton Erznosnik, Red Lodge, Mo. Anton Trpin, pionir iz Wauke-gana, je bil imenovan za vratar-ja.

Za nocoj je določena v zaba-vo delegatov oderska vprizori-tev "Noč v Sloveniji," ki se bo vršila v Slovenskem narodnem domu; na programu je tudi Pre-šernov kvartet, ki bo zapel v du-etu "Vandrovca," Joseph Fajfar in Anton Krapenc, ki ju bo spre-mljal s harmoniko Anton Gomil-lar. Dalje bo pel pevski zbor Slo-venskega narodnega doma pod dirigentom P. J. Siflerja arije iz Foersterjeve opere "Gorenjski slavček." Po izčrpanem progra-mu se bo vršil ples, za katerega bo sviral Gregorinov orkester.

Naš slavni rojak, ameriški pisatelj Mr. Louis Adamič je poslal dr. Andrew Furlanu po-zdravno pismo, v katerem po-zdravlja konvencijo ter izraža svoje občudovanje, da ne more o-sebno pozdraviti konvencije, ker ga njegove dolžnosti v službi Narodnega obrambnega progra-ma zadržujejo v Washingtonu.

Kultura

Seja

Člane dram. društva "Naša zvezda" se prosi, da se gotovo u-deležijo seje, ki se vrši v sredo 11 septembra ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Za rešiti je več zelo važnih stvari radi prihod-nje igre, obenem se bo razdeli-lo vloge. — Predsednik.

NEMCI BESNIJO

BERLIN, 10. septembra. — Nemški vladni krogi bes-ne, češ, da so angleški bombniki zopet napadli Ber-lin in druga nemška mesta, kjer bombardirajo civilno prebivalstvo, nemško časo-pisje pa je zakričalo, da je zdaj "zvrhana kupa nem-škega potrpljenja."

Nemško vrhovno povelj-stvo je danes priznalo, da so angleški bombniki danes in snočnjo noč bombardira-li Berlin ter druga nemška mesta. (Nemci so tajili zad-nje bombardiranje od stra-ni angleških letalcev, kar je razvidno tudi iz poročil v listu, brzojavke iz Berlina poročajo, da ni bilo že dve zaporedni noči angleških le-talcev nad Berlin).

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Dne 17. avg. je v Joliet, Ill. po daljši boleznii umrla rojaki-nja Katarina Judnich. Poko-ja je bila stara 60 let, rojena v Petrovi vasi, fara Črnomelj. Njeno dekleško ime je bilo Štu-kel. V Ameriko je prišla pred 33 leti in bivala ves čas v Jo-liet, Ill. Poleg težko prizade-tega soproga Matha, zapušča sina Edwarda, hčer Marijo, po-ročeno Kren, brata Jakoba in štiri sestre ter mnogo drugih sorodnikov.

V Cliff Mine, Pa., je te dni umrla Ivana Debeljak, sta-ra 58 let in rojena v Stari Ose-lici na Gorenjskem. Zapušča si-na, dve hčeri in sestro.

V Davis, W. Va., je zadnje dni preminil Andrej Arhar, do-ma iz Cerknice pri Rakeku. Dve leti ga je mučila rudarska nadu-ha. Zapušča štiri sinove.

V Indianapolis, Ind., je 24. av-gusta umrl dobro znani rojak Anton Krapeš, star 72 let in ro-jen v Dolnji Otlici na Kovku nad Ajdovščino. Predno je prišel v Ameriko, v kateri je živel čez 35 let, je vodil gostilno na Ravbar-komandi nad Postojno.

AMERIKA NE BO IZROČI- LA MINISTROV

WASHINGTON, 7. septem-bra. — Pierre Cot in Guy La Chambre, bivša francoska mini-stra letalske sile, ki sta zdaj v Zedinjenih državah, ne bosta iz-ročena francoski vladi v Vichy-ju v slučaju, če bi slednja za-htevala njuno izročitev. Oba bivša ministra sta marveč med onimi, ki jih je sedanja francos-ka vlada obtožila kot krivce francoske udeležbe v vojni.

SREBRNINA

Na izrecno željo nekaterih na-ših naročnikov smo naročili, še nekaj srebrnega pribora, katere-ga sedaj še lahko dobite do so-bote 28. septembra, ko se ta od-da nepreklicno zaključiti. Poslu-žite se toraj te prilike!

Nesreča

V nedeljo popoldne je avto zadel rojaka Josepha Lušina, starega 61 let in stanujočega na 1052 East 60th St. Nesreča se je pripetila, ko je šel na 62. cesti preko St. Clair Ave. Rojak je dobil težke poškodbe na glavi in zlomilo mu je tudi roko. Odpe-ljan je bil v Glenville bolnišnico. Zdravniki izjavljajo, da so nje-gove poškodbe težke in njegovo stanje nevarno.

LONDON JE ŠE VEDNO TARČA NEMŠKIH ZRAČNIH NAPADOV

Na mesto treskajo že tri zaporedne noči težke bombe nemških letalcev. — Napadi se bodo podesetorili, pravijo Nemci.

ANGLEŠKI LETALCI TRI URE NAD HAMBURGOM

LONDON, 10. septembra. — Neka nemška bomba je zadela danes zaklon proti napadom iz zraka ter pokopala pod razvali-nami veliko število oseb. Reše-valci so se nemudoma lotili od-kopavanja, da spravijo na dan čim večje število oseb, ki so naj-brže žive pokopane.

Nemški letalci so devet ur z vso silo bombardirali London, kjer so povzročili s svojimi bom-bami mnogo razdejanja. Škoda in izgube na življenjih gotovo ni-so nič manjše od onih v nedeljo, ko je bilo 600 oseb ubitih, okoli 2,000 pa ranjenih. Neka nemška bomba je prevrnila voz poulične železnice, toda pri nezgodi ni bil k sreči nihče poškodovan.

Nemško poročilo o bojih. BERLIN, 10. septembra. — Nemške oblasti naznanjajo, da so snočnjo noč odletele eskadre nemških letal vsakih 20 ali 30

minut nad London, ki bo zdaj deležen "desetkrat hujšega bom-bardiranja" kot dosedaj.

V ponedeljek popoldne se je u-deležilo napada na London nad 300 nemških letal, ki so priprav-ljala položaj za nočni napad. Nemški viri pravijo, da se je zdaj komaj pričela "bitka za London."

Angleži nad Hamburgom. Nemci poročajo, da so angleš-ki bombniki metali tri ure bom-be na Hamburg, to pa samo za-to, ker niso mogli prodrati do Berlina, kamor so bili namenje-ni. Berlinčani so doživeli drugo zaporedno mirno noč, ko ni bilo napadov in jim ni bilo treba is-kati pribežališča v zaklonih.

Opisujoč napad na Hamburg, pravi nemško časopisje: "Ta na-pad dokazuje, da angleški nočni piratje še nimajo dovolj, kar jim dajemo mi v Londonu."

Poroke

V soboto 14. septembra se po-ročita Miss Mildred Kužnik, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Kuž-nik, 1214 East 168th St. in Mr. Anton Oblak, sin Mr. in Mrs. Frank Oblak, 1237 E. 167th St. Poroča se vrši v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 8. uri zjutraj. Sorodniki in pri-jatelji so vabljeni, da se udeleži-jo. Mlademu paru želimo obilo sreče.

V soboto v cerkvi Kraljice mi-ru na E. 126th in Lake Shore Blvd. se poročita ob 10. uri zju-traj Mr. Anton Zavrl sin Mrs. Angele Zavrl, 1282 East 167th St. in Miss Margaret Trubica, hčerka Mrs. Stephan Trubica, 2821 E. 168th St. Prijatelji in sorodniki so vabljeni, da se ude-ležijo. Mlademu paru želimo vse najboljše v novem stanju.

V cerkvi sv. Vida ob 9. uri zjutraj se poročita 14. septem-bra Miss Vera Turk, hčerka Mr. in Mrs. Turk, 1046 E. 69th St. in Mr. Emil Kopal, 13501 Vash-ti, sin Mrs. Kopal. K poroki so vabljeni sorodniki in prijatelji. Naše iskrene čestitke!

Smrtna kosa

Kakor smo že poročali včeraj, je preminil v Lakeside bolnišni-ci Mr. Louis Krall, v starosti 45 let, stanujoč na 1177 Norwood Rd. Rojen je bil v vasi Šent Vid pri Zatični, odkoder je prišel v Ameriko pred 26 leti. Zadnjih 18 let je delal pri White Motor Co. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Rose in sina Rudolfa, v stari do-movini pa sestro Mrs. Frances Krall. Bil je član društva Na-predni Slovenci, št. 5 SDZ. Po-greb se bo vršil v četrtek ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Vida in potem na pokopališče iz A. Gr-dina in sinovi pogrebnega zavo-da. Bodi mu ohranjen blag spo-min, preostalih pa naše sožalje!

Rdeči križ

Vse ženske, ki so se registri-rale pri Slov. društ. domu, da bodo šivale za Rdeči križ, so prošene, da naj pridejo gotovo v sredo ob 1. uri popoldne v S. D. Dom na Recher Ave.

Iz bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bila iz Glenville bolnišnice pripelja-na Mrs. Mary Godec na svoj dom na 20755 North Vine St. Prijatelji jo lahko obiščejo.

Vlada je naročila ogromno število bojnih ladij

Med novimi ladjami bo se-dem ogromnih oklopnih, ki bodo imele po 45,000 ton prostornine.

WASHINGTON, 9. septem-bra. — Newyorški župan La Guardia, član skupnega ameriš-ko - kanadskega obrambnega odbora, je dal razumeti, da bodo dobile Zedinjene države tudi v Kanadi na razpolago obrambne baze. "Diktatorji se bodo mora-li prej dvakrat ali morda celo desetkrat premisliti, preden na-padejo zapadno hemisfero," je dejal La Guardia.

WASHINGTON, 9. septem-bra. — Mornariški departent je naročil v ameriških ladjedel-nicah sedem ogromnih bojnih ladij, katerih vsaka bo imela 45,000 ton prostornine, poleg teh orjakov pa je bilo naročenih še 194 drugih ladij, v skupni na-kupni vsoti \$3,861,053,312. Ze-dinjene države hočejo imeti močno brodovje, ki bo moglo u-činkovito zaščititi oba oceana.

Nov grob

Včeraj zjutraj je preminil na svojem domu rojak Vincent Ko-vach, rodom Madžar, stanujoč na 14505 Thames Ave. v staro-sti 60 let. Bil je poznan tudi med Slovenci. Tukaj zapušča žalujo-čo soprogo Anno. sinova Jame-sa in Eugena in hčer Helen, po-roč. Balogh. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob dveh iz pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. in potem na Euclid po-kopališče. Naše sožalje.

Seja balincarjev SDD

Danes zvečer ob 8. uri se vrši seja vseh prijavljenih balincar-jev za tekmo Slov. del. doma. Seje naj se udeležijo tudi žen-ski odsek SDD. Seja se vrši v no-vem bar roomu. — Odbor za tekmo.

Seja

Danes, v torek, se vrši seja gospodinjskega odseka Slov. društ. doma na Recher Ave. Se-ja se prične ob 7:30 uri zvečer.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KAKO BODO VOLILI SOCIALISTI?

Zdaj ne bo več dolgo, ko se bo pričela predsedniška volilna kampanja. Kandidat Willkie si prizadeva iz propagandnih motivov ustvariti neke vrste posebno vladno s tem, da pokliče pol ure po vsaki vladni akciji predsednika Roosevelta k sebi častnike, katerim naglo razloži, kaj bi on storil, če bi bil na Rooseveltovem mestu. Njegove izjave pa očitujejo vedno večji politični diletanizem, zato bi njegovi svetovalci prav storili, če bi mu svetovali začasno daljši molk.

V prihodnji predsedniški kampanji bo tvorilo važno vprašanje, kaj bodo storili in kako bodo volili socialisti. Članiše Normana Thomasa, socialističnega predsedniškega kandidata z ozirom na današnjo vojno in z ozirom na pomoč ali nepomoč, ki naj jo dobe od Amerike, je splošno znano, in o tisti resoluciji smo po njenem sprejetju tudi v našem listu komentirali. Kar se tiče slovenskih socialistov, vemo, da se ogromna večina njih ne strinja s tozadevno Thomasovo politiko. Zdaj nastane vprašanje: kako bodo socialisti, zlasti slovenski socialisti volili in komu bodo oddali svoj glas ob volitvah, ko se bo odločevalo o izvolitvi Roosevelta ali Willkieja? Znano je, da prepričani socialisti glasujejo dosledno za svoje kandidate, ne glede na to, ali imajo slednji kaj upanja na zmago ali ne. Toda kakor so pri vseh pravilih izjeme, tako so tudi pri tem.

Letošnje volitve se ne bodo vršile v znamenju svetovnega miru, kakor so se vršile prejšnje volitve, pri katerih sta se kandidata meščanskih strank komaj za spoznanje ločevala drug od drugega; ko so na primer socialisti v takih razmerah volili za velikega socialističnega kandidata Evgena Debsa, je njihovo glasovanje pomenilo koristno politično demonstracijo. Toda danes je pred nami vse drugačen položaj, in sicer, prvič, nevarnost vojne, in, drugič, zastran notranjopolitčnih problemov, ki jih bodo odločile letošnje volitve. Letos ima delavstvo kakor še nikoli doslej neposreden interes na izidu volitev; delavstvu ne more biti vseeno, da-li bo izvoljen Roosevelt ali Willkie. Zato je danes tudi vse drugega pomena demonstracijski glas, ki bi pomenil izgubljeni glas za Roosevelta in pridobitveni glas za Willkieja. Glas, ki bo oddan za katerega koli drugega kandidata kot Roosevelta, bo pomenil izgubljeni glas za sedanjega predsednika, glas proti Wagnerjevemu delavskemu zakonu in glas za velekapitalizem, združen v National Manufacturers asociaciji.

Zato je želeli, da bi socialisti, zlasti slovenski in jugoslovanski socialisti, ki jih doseže naš list, oddali svoje glasove predsedniku Rooseveltu, ki je pobornik tudi socialističnih idealov, dočim vodi Thomasova pot letos vse drugam kot k cilju, ki ga imajo vsi resnični socialisti in progresivci pred očmi. Po našem iskrenem prepričanju je glas za Thomasa letos za Thomasa in Roosevelta izgubljeni glas, s katerim se bo okoristil Willkie, kandidat one skupine, ki ni bila še nikoli naklonjena delavcu in malemu človeku.

Kdor želi, da bo dobila Anglija, ta zadnja trdnjava demokracije in svobode v Evropi, še nadalje ameriško pomoč v svoji obupni borbi, ki jo bje z najstrašnejšim zmajem, ki ga pozna zgodovina, naj odda svoj glas za predsednika Roosevelta, kdor pa je brezbržen za delavske pravice in svobodo, komer je vseeno, če Hitler jutri zavojuje Ameriko in potepta v nji zadnje sledove politične in socialne demokracije in svobode, naj voli za Willkieja, čigar stranka že danes pravi, da se bo treba pač sprijazniti s stanjem stvari, namreč z zmagovito Nemčijo, in gledati, da se dobi ž njo čim več "biznesa." Ampak če bo zmagal Hitler, bo prekleto malo "biznesa," od katerega bi imelo dobiček ameriško delavstvo, kajti z regimentiranim delavstvom, ki je pod soldaško komando in ki mora delati po deset, dvanajst (in zdaj v vojnem času tudi po šestnajst ur na dan), ne bo moglo konkurirati ameriško delavstvo s svojimi produkti.

To so zdaj vprašanja, ki so največje važnosti za ameriško delavstvo in za njegove institucije, ki si jih je pridobilo za časa Rooseveltove administracije. Zavejmo se nevarnosti, ki nam vsem skupaj preti, in obdržimo v Beli hiši moža, ki je z neštetimi dejanji dokazal, da je res velik delavski prijatelj in da mu ni deveta briga blagor "pozabljenega moža."

Ne verjemite dobro plačanim oglasom, ki se bodo kmalu pojavili v časopisju, v katerih se bo udrihalo po Rooseveltu, Willkieja, politično ničlo, o katerem ni pred tremi in pol meseci sploh še nihče slišal, da je na svetu, pa se bo povečevalo v nebo. Zavedno, socialistično in ostalo progresivno in liberalno usmerjeno delavstvo, mora oddati svoj glas Rooseveltu!

UREDNIŠKA POŠTA

St. Clair Rifle in Hunting Club

Vključ temu, da se je solnce skrivalo za oblake, je bilo še precej občinstva navzočega na naši farmi zadnje nedelje, ko smo pekli koštruna oziroma ga je pekli Mr. L. Kushlan, a drugi smo pa jedli in pili, da nas je bilo veselje gledati. Po južini je bila zabava in drugo, na primer streljanje, balinanje in igranje pinokelna.

Kar se tiče pinokle igre, jih pa ni takih kot ste Mrs. Peterka in Mrs. Baraga. Te dve pa znate tako igrati, da sta Bucher in Kavčnik, ki sta igrala nesproti tema dvema gospoša, izjavila, da ne igrata več, ker sta bila oboja suha in ker ni bilo drugih žrtev, ste obe odnehale igrati, nakar je Bucher začel na meh vleči, da tako pozabi svojo izgubo.

Kakor po navadi, tako je tudi to nedeljo bil Papeš drugačen kot smo bili drugi. On je prinesel dve kokoši in jih je kar kosmate jedel in tako nisem imel priložnosti dobiti en kos kokoši, pa mislim, da so bile dobre, saj kikal ni nič.

Več drugih članov se je zabavalo s tem, da so pekli koruzo in krompir. Koruzo je pekli Sinkovec, ki jo je menda dobil iz starega kraja, ker mi je rekel, da take koruze kot jo je on imel, ni mogoče dobiti tukaj v Ameriki, menda jo je prinesel iz starega kraja.

Stampfel je pa gotovo bil la-

čen, ko je prišel in prinesel en cel bušel krompirja in ga tam spekel, pa na vse zadnje so mu tudi drugi pomagali pojediti oziroma spečiti, tako da ni nič ostalo drugega kot kože. Dobro jesti in piti ne škoduje pri streljanju kot se vidi iz seznama.

John Novak	24
Sinkovec	18
Kosec	20
J. Pintar	14
J. Urnkar	21
Sietz	19
A. Novak	23
Papeš	18
Podpadeč	19
R. Jelerčič	23
A. Jelerčič	21
Turšič	22
Peterka	17
Baraga	20
Spenko	20
Kaučnik	19
Antonin	22
Cergol	16
Pavli	17
Mrs. Novak	16
Miss Urbančič	15
J. Urbančič	17
F. Pintar	13
Motte	14
Dickron	12

STAROSTNA MEJA ZA FRANCOSKE ČASTNIKE

Francosko vojno ministrstvo je sporočilo, da bo treba starostno mejo poklenih francoskih častnikov po vsej priliki znižati. To je v zvezi z določbami pogodbe o premirju, zavoljo katerih bo treba odsloviti in upokojiti mnogo častnikov.

Prva obletnica vojne v Evropi

V nedeljo 1. septembra je minilo leto dni, odkar je druga svetovna vojna uradno izbruhnila, medtem ko se je konflikt neuradno pričel že mnogo prej. Lahko bi se reklo, da datira ta vojna iz japonske invazije v Mandžurijo, nakar se je konflikt preselil v vzhodno Afriko, ko je Mussolini zavojeval Etiopijo, na kontinentu Evropa pa se je dvignil zastor na to tragedijo človeštva, ko sta nacistična Nemčija in fašistična Italija s pasivnim odobravanjem zapadnih velesil dovolili zavratni atentat na republiko španskega ljudstva. Izbruh konflikta v velikem obsegu v septembru prošlega leta je bil prav tako neizogibna posledica politike "tolazenja" totalitarnih sil od strani Anglije in Francije, kakor je bil padec Avstrije in razkosanje Češkoslovaške.

Nemški nacizem je v prvem letu vojne izvajal ogromne uspehe. Zdrobil je Poljsko, pohodil Norveško, Dansko, Holandsko in Belgijo ter ponižal nekdanj mogočno Francijo kot ni bila še nikdar prej ponižana. Navzlic temu pa bi bil drzen tisti prerok, ki bi danes upal napovedovati končno zmago Adolfa Hitlerja. Anglija, kateri prav za prav velja Hitlerjev boj, je še vedno neporažena. Ako se mu v teku nekaj tednov ne posreči zdrobiti odporne sile Velike Britanije, bodo prilike za končno zmago nacizma z vsakim dnem manjše. Za Anglijo namreč stoji neuradno za enkrat — Amerika, katere materijalni viri bodo z vsakim dnem bolj odločilni v konfliktu. Zedinjene države pod vodstvom predsednika Roosevelta ne bodo dovolile, da bi Hitler slavil zmago nad narodi Evrope, ako se napad nacističnega orožja na Anglijo, ki je sedaj v teku, izjalovi.

Italija, ki je stopila v vojno areno v trenutku, ko je Hitler strl Francijo, ni imela do danes od tega še skoro nobenega dobička, in če bi zmagal Hitler, je jasno, da bo postala navadna vazalka mogočnega nacističnega rajha. Sovjetska Rusija vse od začetka sovražnosti zasleduje politiko oportunitizma, katero ji očitno narekuje strah, da je končni spopad med njo in Hitlerjem neizogiben, razen ako bi nacizem doživel odločen poraz na zapadni fronti. Zategadelj je porabila Hitlerjevo zaposlenost na zapadni fronti za dobavo kontrole na Finskem in prodiranje v Baltiku in na Balkanu. Za pridobitev strateških baz na Finskem je morala plačati visok krvni davek, medtem ko so Latvija, Litva, Estonija, Besarabija in Bnkovina padle v njeno naročje brez boja.

V trenutku, ko mednarodni vojni požar stopa v drugo leto, se nahaja na natezalnici fašističnega osišča Romunija, kateri sta Hitler in Mussolini ukazala, da prepusti Madjarom polovico Transilvanije. Romunska vlada je na ukaz sicer pristala, ampak romunske mase grozijo z revoluto, kar utegne povzročiti razširjenje vojnega požara na Balkan — nekaj, kar se niti najmanj ne ujema z računi, ki jih imata Hitler in Mussolini. Ako poči na Balkanu, bo v vojni vrtnec brez dvoma potegnjen tudi Jugoslavija, ki je srečno prevedrila prvo leto evropskega konflikta.

Iz stare domovine

Odkrili so veliko kraljestvo kač

Na nekem hribu v Humih pri Mostarju si postavlja hišo Hamod Omerović. Njegovi delavci so tam blizu našli na stotine kač različne velikosti. Nekatere so bile posebno velike in težke preko 7 kg. Delavci so sklenili pobiti nevarne kače in njihova borba s kačjo zalego je trajala več kakor dve uri.

Kače so silovito napadale delavce, ki so jih z naglimi in sprotimi udarci pobijali. Nekoliko kač je pobegnilo, pobitih pa je obležalo 180, vse same strupenjače.

Borba s cigani

V bližini Sremske Mitrovice je prišlo do borbe med občinskim čuvajem Dimitrom Radojčićem in cigansko tolpo, ki je potovala iz Tovarnika proti Rumi. Radojčić, ki je skozi turščico zagledal voz in pomislil, da so morda tihotapci, je stopil k ljudem vprašat, kam so namenjeni. V odgovor je cigan na vozu pograbil puško in jo nameril proti Radojčiću. Takoj so na čuvaja navali ostali cigani. Radojčiću se je posrečilo ciganu itrgati puško, nato pa so že prihiteli ljudje, ki so slišali pok in vpitje in cigani so pobegnili, brez voza in konja, ki so ga bili ukradli v Tovarniku.

PRIBEŽALIŠČE ZA ŠPANSKE LOJALISTE

Vlada predsednika Cardenas v Mehiki je po daljših razgovorih prišla do sporazuma s Francijo, da se v Mehiki dovoli naselitev 250.000 španskih lojalistov, ki so po zmagi generala Franka pribežali v Francijo, da uidejo smrti.

FAŠIZEM MED AMERISKIMI ITALIJANI

Preiskava urada FLIS v New Yorku je odkrila, da 80 procentov italijanskih časopisov v Zed. državah simpatizira s fašizmom, 10 odstotkov jih je nevtralnih, samo 10 odstotkov pa je anti-fašističnih.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

ŠKRAT

Zena (obuja spomine): "Prav danes je minila 10 let od dne, ko si me na kolenih prosil, naj ti izgovorila besedo, ki bi ti osrečila za vse življenje."

Mož: "No, in ti si izpregovarila prav napačno besedo."

A "Zakaj ne vzameš tega malčevega moža v svoje podjetje in družabnika?"

B: "Nemogoče. Bil je zaročen z mojo ženo preden je vzela mene, potem pa jo je zapustil. Zato vendar ne boš zahteval od mene, da vzamem v svoje podjetje moža, ki je pametnejši od mene."

Spelca: "No, Jerica, kaj ti je rekla vedeževalka?"

Jerica: "Rekla mi je, da boš šla na potovanje, da bom dobil moža in otroka."

Spelca: "Ali ti ni rekla nikoli drugega?"

Jerica: "Da, še poslušaj me je, naj pazim, da se bodo vse te reči zvrstile v pravem redu."

PETA KOLONA V AMERIKI NA DELU

Na drugem mestu v današnjem listu priobčamo obširno poročilo o delovanju nacistične pete kolone v Ameriki in drugod. Kako točna in pravilna analiza, podana v omenjenem poročilu, je razvidno iz pamfleta, ki ga je uredništvo "Narodna ka" te dni prejelo od nacističnega propagandnega urada v New Yorku, ki se skriva pod imenom "German Library of Information," ter pod nadzornim slovom "Facts in Review" slovesno trdi, da je napad na Ameriko nesmiseln in v podporo tej neditevi citira izjavo maršala Goeringa. Tu sledi dobesedni prevod Goeringove izjave, kot je objavljena v omenjenem nacističnem propagandnem pamfletu.

"Invazija Amerike je sploh nemogoča, bodisi z zraka, bodisi s morja. To je predvsem resnično, ako so njene oborožene sile obramba primerne in v soglasju z njeno velikostjo, prehrano, stavkom, viri in industrijsko produkcijo, da niti ne omenjamo ljudskega duha." Američani strah je absurden, Goering, potem pa pristavi: "Čelo ako nas nimate radi, da nam vsaj nekaj kredita za zbiranje razum in pamet..." Končno nacistični maršal izjavil, da "zdrava rekonstrukcija Evrope in sveta mogoča le s sodelovanjem Zed. držav."

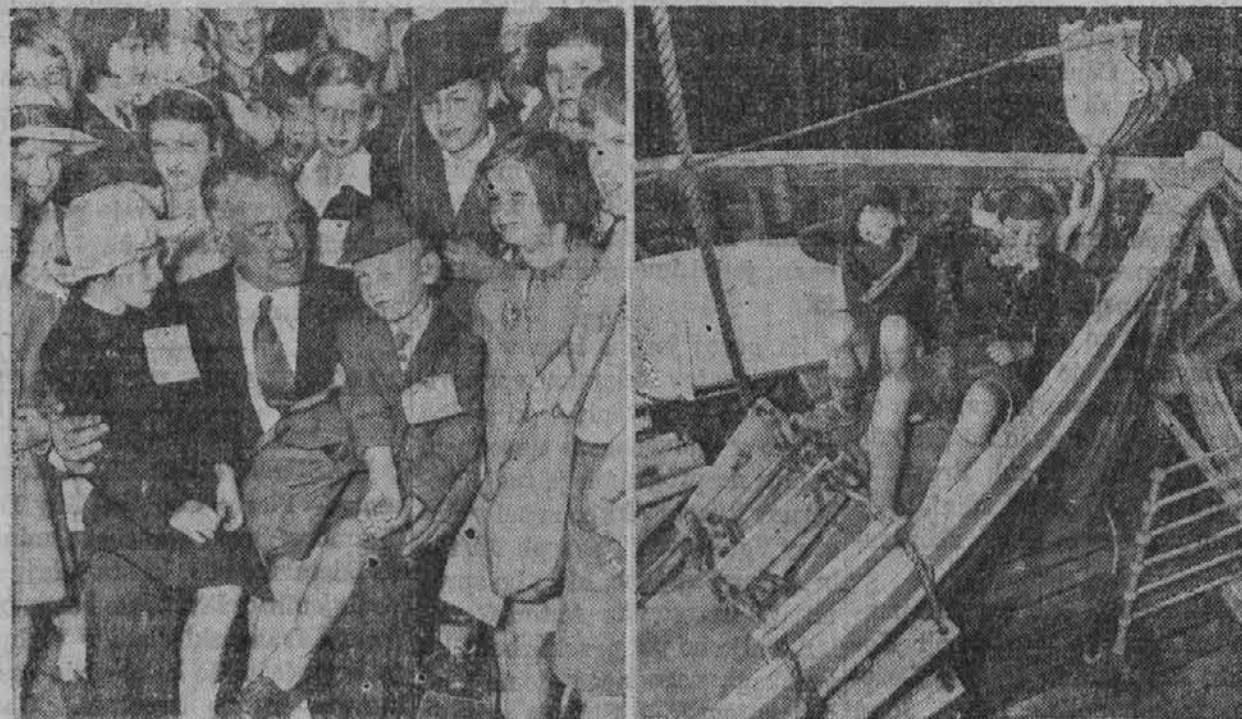
To se zelo lepo sliši, ker ni mogoče pozabiti, da je Hitler enake komplicirane delal Avstriji, Češki, Poljski, Franciji in Angliji, pa da pogledajte, kje se nahajajo vsi narodi.

Delo bartenderja

Izurnjen in zanesljiv bartender, star nad 35 let, dobi stvarno delo. — Naslov se pusti v vašem roku ali pa se pokliče na 5311.

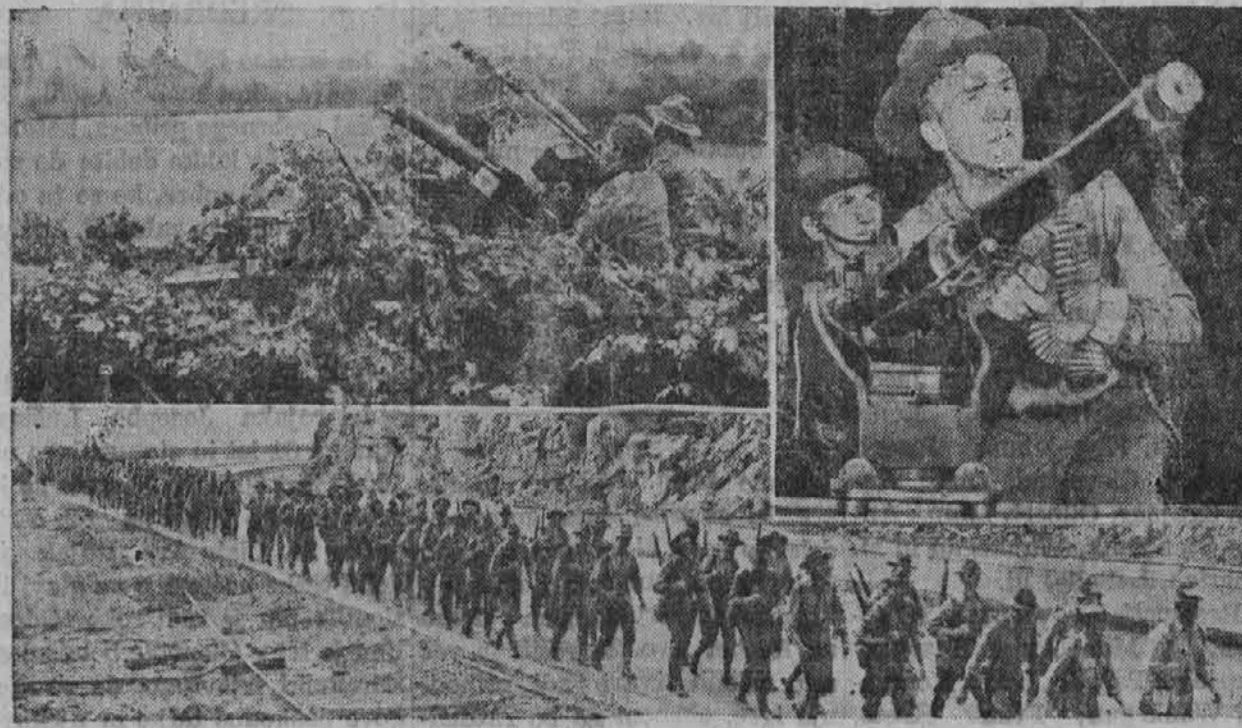
Išče se pošteno dekle za hišno delo, dobro družini; samo 2 osebi mora imeti priporočilo; plača. — Pokliče se MU. 1000.

MARSHAL FIELD IN OTROCI-BEGUNCI

Marshall Field, predsednik odbora za oskrbo po vojni pregnanih otrok, sredi malih beguncev, ki so prispeli v Ameriko. Prostori na parnikih so včasih tako natrpani, da morajo otroci spati tudi v rešilnih čolnih, kakor kaže gornja slika.

MANEVRI AMERIŠKEGA VOJASTVA

Na gornji sliki je 400 ameriških kadetov, ki imajo vojaške vaje v gorovju Orange Countyja v državi New York.

EMERSON HOUGH:

44

MOŽJE RDEČE KRV

ROMAN

"T, kdo pa? Mislim, da se pot... nekje to okoli. Pred nekaj minutami sem ga videla, kaj je bil nekakšnega črnca. Po- vem vam, iz tega dečka se raz- vija najbolj bojovita žival, ki mu takrat v tistem boju ob reki Platte dovolila, da si privoščiti ti- stega Indijanca, je napravilo iz- njega popolnoma novega člove- ka. Nedavno tega je oklal koč- jaža, ker je bil predrzen proti njemu. Drugič je vzel kamen in ga treščil v kuharja, ker je ren- čal nanj. In kmalu potem je ubil nekakšnega Indijanca, o kate- rem je mislil, da se je plazil o- koli našega tabora — ubil ga je do mrtvega in mu odril skalp, preden sem mu utegnila postre- giti, da je bil Indijaneec najbrže povsem miroljuben in je prišel samo prosjačit za kosček kru- ha."

"Kruha? Tetka Mandy, kje se je pa zgodilo vse to?" "Kje drugje kakor v našem hotelu? Moj mož in jaz sva vi- dela, da je na tukajšnji strani, tam, kjer se reka cepi, ob cesti pripravnica, pa sva odprla v neki kolibi hotel. Izseljenci so vam plačevali za kos paštete ali pravega pečene kruha ko- likor ste hoteli. Morda se še ke- daj vrnemo tja. V nekaj letih bi nam lahko napravimo kup denar- ja. Tudi jaz imam v žepu okoli tri sto dolarjev."

"A ne razumem vas, kako mi- slite to — zastran svojega mo- ža?" "Da, ta je pa moj zadnji. Ali ne veste, da sem vzela tega črnca, Auberryja? Mislim, da je klati nekje to okoli in iztika se požirnom žganja. Polkovnik Meriwether meni, da utegnejo biti v tem kraju kmalu nekakšni boji. Mož mož in sin sta dejala, da jima postaja na Zahodu že kar preveč mirno, in sta sklenila porabiti priliko."

"Ničesar nisem slišal o tej va- ri poslednji možitvi, tetka Man- dy." "Da, vidite, midva sva se zme- nala kmalu potem, ko ste se vi izgubili z dekletom. Ne gre mi na glavo, kako ste mogli miniti neježno gostilno, ko ste se vračali na Zahod. Vidite, malo naveli- čana sem že bila tistega svojega črnega moža, ki sem ga bila pu- stila doma, in tudi Auberryju ni bilo več dosti do njegove stare, ko je videl, kako dobro znam pe-

či pastete in kruh. In ko sva vi- dela tam ob cesti tako ugodno priliko, sva kar ostala. Povem vam, niti mislila nisem, da je na svetu toliko ljudi, kakor je teh- še s karavano duhoven — tak, kakršni pač so. Preočila sva ga zastoj in on naju je drugi dan zastoj poročil. Mislim, da je bila to poštena igra."

Toliko da sem poslušal. "Kje je polkovnik Meriwether?" sem vprašal naposled.

"Notri," je pokazala s pipo. "On in dekle takisto. A kdo se pelje tamle po ulici v tistem le- pem vozičku?"

Vzdignil sem oči. Bila je moja nevesta Grace Sheratonova!

Zraven nje je sedel moj pri- jatelj, kapetan Stevenson, in na drugem koncu sedeža sem opazil nemirno, živahno postavbo, ki ni mogla biti nobena druga ka- kor Kitty. Po tem sem uganil, da sta bila Stevenson in njego- va žena prispela v moji odsotno- sti in ostala na farmi Dixiani kot gosta. Nedvomno sta se zdaj peljala po svojo večerno pošto. Ničesar drugega nisem potreboval, da bi mi še bolj zavozlalo že itak dovolj zamotane niti mo- je pretekle usode.

Videti je bilo, da me je Kitty prva opazila. Navdušeno mi je zamahala v pozdrav z rokavica- mi, dežnikom, pajčolanom in žepno rutico, kar vse je križem držala v eni roki.

"Prrrr," je zacvrčala kakor škrljanček, da bi s tem zbudila mojo pozornost. "Kako se imate, človek? V tla naj se pogreznem, če tole ni John Cowles. Matt, poglej ga, kako star je videti in ki- sel in slovesen!"

Stevenson je skočil z voza in mi z nasmeškom prišel naproti, ko sem krenil s stopnic. Poma- gal sem njegovi živahni ženi, da je stopila dol. Vedel sem, da se mora vsa ta zamotana isori- ja v najkrajšem času nekako ur- avnati. Brez vseh obširnih be- sed sem jo povabil, naj stopi z možem v gostilno, vedoč, da bo- sta tako najprej zaposlena. Na- to sem se približal Sheratonovi Grace, ki je še vedno sedela na vozičku, sicer nekam zmedena, ker se v prvem trenutku nihče ni zmenil zanj, a vendar zado- voljna, da more na samem govo- riti z menoj.

"Niti besedice mi niste sporo- čili," mi je rekla očitačoče. "Ni- sem se nadejala, da pridete že danes; a vaša odsotnost je tra- jala več kot dva tedna delj, nego ste bili rekli."

Iz gostilne se je že slišal Ste- vensov presenečeni glas, Kit- tino žlobodranje in glas polkov- nika Meriwetherja. Čul sem tudi še neki drugi glas...

"Kdo je notri?" me je rado- vedno vprašala Sheratonova Grace.

"Polkovnik Meriwether," sem odgovoril. "Nepričakovano je prišel z Zahoda. Mislim, da ga spremlja tudi hči. Doslej je še nisem videl."

"Ta ženska!" je udarilo iz Sheratonove Grace. Oči so se ji iskriale, ko se je obrnila k meni.

"O, zdaj mi je vse jasno! Bili ste z njima — sestali ste se z njo! Moj Bog, ubila bi vaju oba — povem vam, da bi vaju ubi- la!"

"Poslušajte," sem dejal in ji položil roko na zapetjje. "Zblaz- neli ste. Odpeljite se takoj! No- benega izmed njiju še nisem vi- del in tudi ne slišal o njem. Po- vem vam, da nisem vedel, da prideta!"

"Čujte, Cowles!" je zaklical Stevenson, ki je tisti mah ves nasmejan in rdeč pritekel iz hiše. "Premislite, moj polkovnik je tu! Namenjen je čez hribe na svoj dom v Albemarleu. Vsi bo- mo zbrani v Fort Henryju. Vi- dva sta se gotovo že srečala —"

"Ne, doslej še ne. Tudi jaz sem se pravkar pripeljal," sem rekel.

Oha sva se obrnila k dekletu, ki je blede in prepadeno sedelo v kočiji. Zaradi nje sem bil ve- sel, da se je mračilo!

Natura njene rodbine ni ni- ti zdaj zapustila Sheratonovo Grace. Videl sem, kako je silo- ma skrivila svoje ustnice v na- smeh in napravila veder obraz, ko se je obrnila h kapetanu Ste- vensonu.

Naprodaj

Proda se 1934 Hudson Coach, tajerji, motor in barva, vse v dobrem stanju; privatni last- nik; cena samo \$125.00. Vpra- ša se na 19371 Ormiston Ave. off East 200 St., nasproti Roosevelt šole.

Išče se

žensko za čistiti v pekariji; mora imeti izkušnje; plača \$14 na teden. Vpraša se pri Webb's Pastry Shop, 1723 E. 55th St.

"Še nikoli se nisem srečala z nikomer izmed Meriwetherjevih. Bodita, gospoda, tako prijazna in predstavi me."

Pomagal sem ji z voza; takrat je prišel tudi sluga in prijel ko- nja za uzdo. Stevenson se je o- brnil nazaj k vratom, zakaj mo- ja navzočnost v gostilni še ni bi- la znana.

V tistem trenutku, ko je stop- pil v hišo, se je pokazala na hod- niku ona druga, ki sem že ne- kaj trenutkov vedel, da je tu in da se moram vsak trenutek sre- čati z njo: Ellen!

Njen pogled je padel name. S šibkim vzvikom je odskočila, se naslonila na zid in si položila ro- ke na lici, strmo gledaje vame. Ne vem, kdo naju je potlej še o- pazoval. Mislim, da je Steven- son stopil v hišo, da bi govoril s polkovnikom Meriwetherjem, ka- terega dotlej vobče še nisem vi- del.

Prva je izpregovorila Sher- atonova Grace. Zdelo se mi je vi- soka, shujšana in še temnejša ko kdaj; njene oči so se iskriale, kakor še nikoli. Stopila je k de- kletu, ki je še vedno skrušeno stalo na svojem mestu.

"To je gospodična Meriwe- therjeva? Mislim, da bi vas mo- rala poznati," je pričela in ji po- dala roko.

Delo dobi

fant, ki je vajen delati v gro- ciji in mesnici. — Delo dobi takoj. Pokliče naj KENmore 4325.

F & J Market

3718 Fulton Ave.
FL. 8922

Najboljše vrste meso po zmerni cen. Se priporočamo vsem. Joseph Ewalski in Frank Crepinsek, lastnika.

PRODA SE

dobrodoša grociji in mesnica. Nahaja se na lepem promet- nem prostoru v sredi slovenske naselbine. Izredna prilika za podjetnega rojaka, ki si želi ustanoviti samostojno obrt. Vprašajte pri

MATT PETROVICH
253 East 151 Street
Tel. KENmore 2641-J

Hiša naprodaj

Proda se hiša s 14 opremlje- nimi sobami; garaža; lot 40 x 160; dohodek \$130 mesečno; mora se prodati po nizki ceni za- radi bolezni. — Za več pojasnila pokličite EN. 3058.

"To je gospodična Grace She- ratonova," sem rekel Ellen — nato se mi je utrgal glas. Poteg- nil sem ju od vrat in s hodnika ter ju odpeljal v senco dolge vr- ste brestov, ki je spremljala uli- co, da bi nas ljudje težje opazo- vali.

Prvikrat v svojem življenju sem ju videl obe skupaj, tako da sem ju mogel primerjati. Ne da bi bil hotel ali želel, je usoda, priroda, ljubezen — kaj vem kaj — na mestu mene odločila izbero.

Ellen še vedno ni izpregovori- la. "Gospodična Sheratonova je tista dama, s katero sem zaro- čen in katero mi je vzeti," sem naposled ponovil.

Zlobna natura Sheratonovih je preskočila vse meje. To, kar se je pokazalo na obzorju moje neveste, je bilo več nego porog. "Prav dobro vem, kdo je ta da- ma," je dejala.

Ellen je zardela in bi se bila zmedena vrnila na hodnik, da nisem jaz vzdignil roke. Grace Sheratonova je nadaljevala: — "Zaroka ne pomeni veliko. Reče- no mi je bilo, da sta živela kakor mož in žena, ne meneč se za to,

IMAMO POLNO ZALOGO Philco radijev, kombinacije. Lahko igrate gramofonske plo- šče brez šivank. Avtomatična premena plošč.

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO RD.
KENmore 1299

Naročila za premog od Erie Coal & Coke Co. sprejemam in se priporočam vsem Slovincem. Premog je sedaj \$9.20 ton za neodločen čas.

FRANK FENDE
19307 Muskoka Ave.
KENmore 1669 J

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eks- perta, ki vam ga popravi, da bo- ste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stro- je.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

da sva si bila že midva obljubila zakon."

"To ni resnica!" se je tiho in umerjeno oglasila Ellen. Ona se je vsaj brzdala in ne bi bila do- pustila nikakega ogabnega pri- zora.

"Nikogar izmed vaju ne mo- rem grajati za to, da to zanika- vata."

"Gordon Orme ji je tako po- vedal," sem rekel Ellen.

Ellen je samo zmajala z gla- vo in sklenila roke, kar je bilo pri njej vselej znak notranje muke.

"Gentleman mora lagati ka- kor gentleman," je neusmiljeno nadaljevala Sheratonova Grace. "Prišla sem, da vama čestitam."

Videl sem, kako se je pokaza- la iz Ellenine razgrizene ustni- ce kaplja krvi.

"Kar govori, je resnica," sem se obrnil k Ellen. "Natanko ta-

ko je, kakor je Gordon Orme pripovedoval vašemu očetu in kakor sem vam sam povedal. Bil sem zaročen z gospodično She- ratonovo in sem zaročen še da- nes ta dan."

Dotlej je imela ročice sklenje- ne, a vzkrinkala ni, niti ni ugo- varjala. A jaz sem nadaljeval svojo samoobtožbo.

"Z vami o tem nisem govoril. Opravičiti se ne morem z nič- mer drugim kakor s tem, da sem vas imel rad. Zdaj sem prišel po svojo kazen. Vedve morata od- ločiti, kakšna bodi."

Ellen se je naposled obrnila k moji nevesti. "Resnica je," je dejala. "Tudi jaz sem se imela za zaročeno z gospodom Cowle- som. O vas nisem ničesar vede- la — niti slutila nisem, da vara tudi mene. A na srečo naju je

(Dalje na 4. str.)

IMPORTANT!

medical tests reveal
how thousands of WOMEN

HAVE BEEN GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman.

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

WHAT A DIFFERENCE
MIRACLE WHIP
MAKES IN SALADS!

...its flavor is so lively!
So zestful!

Millions prefer it!

WOMEN!
read how thousands have been able to
GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Run-down, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

some food which your body uses directly for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim
zastopnikom — — —

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

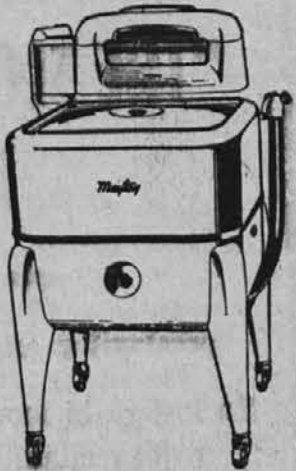
Gospodinjje so zahtevale in Maytag Co. je izdelala pralni stroj, ki je bolj trpežen in 50% bolj prostoren.

Pri nas dobite Maytag pralni stroj na brezplačno preizkušnjo. Cena pri nas je sedaj samo

\$99.95

Poleg tega dobite velik popust za vaš stari pralni stroj.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 ST. CLAIR AVE.
819 EAST 185th ST.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

MOŽJE RDEČE KRV

(Dalje z 3. str.)

moj oče našel, preden je bilo prepozno."

"Prihranimo druga drugi te podrobnosti," je odvrnila Sheratonova Grace. "Krivico nama je storil obema."

"Da, zlo je ravnanje," sem začul Ellenin glas. "Nemara da delajo tako vsi možje — mene to ne zanima. Morda jim niti ni moči očitati — kaj je to meni mar."

"Ali bi si želeli takega moža?" je trpko vprašala Grace. Videl sem, kako je Ellen počasi zmajala z glavo. Slišal sem, kako so njene ustnice skoro neslišno odgovorile: "Ne, ali bi ga vi hoteli?"

Ozrl sem se na Sheratonovo Grace, čakaje, kaj bo odgovorila, a ko sem jo pogledal, sem videl, da se je njen obraz kar po-
šastno izpremenil. "Moj Bog!" je vzklila in iztegnila roko proti bližnjemu deblu, da bi se ujela zanj. "Vaše odpadke? Ne, Ali — kaj bo z menoj?"

"Tedad si ga želite?" je vprašala Ellen. "Pot vam je popolnoma prosta. A zdaj ne vidim razloga, čemu naj bi vas še motila. Dovolite mi, da odidem."

Ko se je obrnila, da bi odšla, je Grace Sheratonova nenadoma skočila ob njeno stran. Njen obraz me je kar osupnil. Izražal je prošnjo, ne togoto. S spacenim obličjem je pomolila Elleni obe roki. In videl sem, kako se je tudi Ellenin obraz izpremenil. Položila je svoje roke v njene.

"Nu, čas zaceli marsikaj," je dejala. "Upajva —"

Videl sem, kako jo je v tem trenutku stisnilo za grlo.

Obe sta se umaknili nekaj korakov v stran; nato je Grace Sheratonova obstala in šepnila spremljevalki nekaj na uho.

To je bilo njeno poslednje obupno sredstvo, a dosegla je uspeh, kakor ga drznost vselej doseže, še bolj pa laž; zakaj beseda, ki jo je Grace zašepetala, je bila ogabna, premišljena, obupna in sramotna laž.

Ko se je Ellenin obraz spet obrnil k meni, sem videl, kako ga po malem prevzema globok srd. "Če bi bila prosta," mi je rekla, "in če bi bili vi poslednji mož na zemlji, vas ne bi nikoli več pogledala. Prevarili ste me — a s tem ste samo uničili dano besedo, ne pa mojega življenja! Toda ona — ona se res lahko vprašuje, kaj bo z njo!"

"Naveličan sem že teh ugank!" sem izbruhnil, zakaj tudi mene je že obhajal gnev in nič več nisem hotel biti ženskam za norca.

"Vaša dolžnost je jasna," je nadaljevala moja nova obtožiteljica. "Če vam je ostala le še trohica moške časti, tedaj napravite svatbo takoj — še jutri. Kako se upate tako dolgo odlasati?"

Dušila se je od gneva, ponižanja, besnosti, kaj vem od česa, in vsa žarela od sramu.

Orme je imel prav. Zmerom sem bil bedak. Dokaj dolgo je trajalo, preden sem doumel resnico in uganil, s kakšno potezo je bila Grace Sheratonova dobila svojo igro. Ta poteza jo je veliko stala. Videl sem jo, kako se je vsa tresla in solzila od notranje muke. Obrnila se je k meni, čakaje, da jo obsodim in zapustim ali oprostim in rešim.

Večina ljudi bi mi rekla, da bi bilo najbolj prav, če bi se bil obrnil in pustil obe. A jaz, ki sem bil vedno prostodušen in počasen v dojemanju, v tem trenutku pa morda niti ne pri zdravni pamei, sem samo čutil, kako mi ledeni kri po žilah, ko je prišel trenutek, da se odločim.

Z grozo sem videl, kakšna krivica se godi z menoj. Nehote sem udaril v glasen grohot, ki dolgo ni hotel ponehati.

Prej sem bil rekel, da sem prišel po svojo kazen; zdaj je bila tu, treba je bilo samo še, da jo sprejemem! Ormeu sem bil rekel, da mu kdaj plačam svoj dolg. Zdaj je bil čas, da se mu oddolžim za rešitev svojega življenja. Če to dekle ni bilo grešilo z menoj, je bilo grešilo zaradi mene. Kriv sem bil jaz; — gentleman mora plačati vsak svoj pogrešek, tako ali tako. Povem vam, zdelo se mi je, da je način, kako naj ga plačam, samo eden. Jaz, John Cowles, sem moral postati ščit dekleta, ki je trepetalo pred menoj, dekleta, ki je bilo priznalo sopernici svoj težki greh in se obenem zlagalo, ki je imenovalo sokrivca tega greha.

"Res je," sem dejal in se obrnil k Ellen. "Kriv sem. Rekel sem vam, da ne zaslužim milosti in je tudi ne zahtevam. Niti z besedico nisem prosil gospodične Sheratonove, da bi me odpustila iz moje obveze. Počasčene- ga bi se čutil, če bi zdaj sprejela moje roko. Srečen bom, ako določi dan najine svatbe."

Elle se je okrenila, da bi se vrnila k vratom. "Oprostite!" sem kliknil Grace in skočil za Ellen.

"Z Bogom," sem rekel, moleč ji roko. "Pustimo vse te težke stvari in držimo se dobro! Kje je vaš sopro? Rad bi mu častil."

"Moj sopro?" se je začudila. "Kaj mislite s tem?"

Noč se je naglo spuščala, kakor da bi mogočna roka razgrinjala nad zemljo gost pajčolan.

"Belknap —" sem pričel.

"Oh, nizko me cenite," je rekla s trpkim glasom. "Tako nizko, kakor cenim jaz vas!"

"Ali — vaš oče mi je sam rekel, da se bosta poročila," sem ji segel v besedo in v sleherni

žilici mojega telesa in moje duše je vztrepetalo presenečenje, osuplost, strah in nemir.

"Oče me zelo ljubi," je počasi odgovorila. "Omožiti me pa ne more, dokler si tega ne bom sama želela. Ne, nisem poročena in tudi nikoli ne bom. Z Bogom!"

Spet sem začul svoj strašni smeh.

Z gora se je spustila gosta in težka noč kakor temna, črna odeja.

XLII. POGLAVJE

Iz oči v oči

S polkovnikom Meriwetherjem se nisva srečala. Odjahal sem po dolinici na svoj dom v Albemarleu in ostal tam samo tisto noč. Del drugega popoldneva sem porabil v to, da sem napisal pismo svojim agentom v Huntingtonu, proseč jih, naj takoj obvestijo polkovnika Meriwetherja o našem poslovnem položaju. Bilo mu je na izbiro, ali da prevzame od upnikov obveznosti mojega očeta in jih napravi za solastnike, ali pa jim ustrezno s tem, do česar so imeli pravico; mogel je tudi storiti tisto, kar bi mu bil oče predlagal, to je urediti naš skupni račun in določiti vsakemu družabniku jase-
sen delež pri dividendi.

Vse to sem materi podrobno razložil. Povedal sem ji tudi vso resnico o tem, kar se je bilo snodi zgodilo v mestecu med Meriwetherjevo Ellen in mojo nevesto. Molče me je poslušala.

"Vsekakor bi mi bilo najljubše," sem končal, "če bi mogel s teboj zapustiti ta kraj in pričeti kje drugje novo življenje."

Pogledala je skozi okence po naši prelepi dolini vsa tja do konca, kjer je stala cerkvena Družbe prijateljev. Nato se je z nasmehom na obrazu obrnila k meni in odgovorila:

"Reci kar hočeš, tega ne bom zahtevala od tebe, da bi poizkušal, česar ni moči napraviti. Tak si, kakor tvoj oče. Ne bom si prizadevala, da bi te izpremenila. Pojdi sam svojo pot. Samo to ti rečem: s slabim zakonom ne boš popravil tega, česar ni moči popraviti."

To je bilo listopada meseca, v petek zjutraj, tisti dan po narodnih volitvah 1. 1860. Novice so se širile takrat bolj počasi nego dandanes, a vendar smo v svoji dolini pričakovali poročila iz Washingtona že tisto popoldne. Če je Lincoln zmagal, so govorili ljudje, tedaj se bo Jug odrgal. Nastala bosta neizogibno dva naroda, in če bo treba bo prišlo med njima do takojšnje odločitve, kakor hitro bodo voditelji določili svoje vojne načrte. To so vsi priznavali; prav tako je bilo obče prepričanje, da pojde Jug v vojno, če bo nastala, z dobro opremljeno armado pod vodstvom najbolj sposobnih mož, ki so kdaj služili pod stari-
rim praporom — takih mož, kakršni so bili Lee, Jackson, Early, Smith in Stuart, s sto in sto ljudmi, ki so jih bili v West

Pointu ali v Virginski vojni šoli v Lexingtonu izvežbali v orožju — z možmi, ki se bodo do zadnjega zvesto borili za svoje države in za Jug.

Naša država je bila razdvojena, zlasti pa naša dolina, zakaj čut miroljubnosti ni bil v njej posebno razvit. Vsak kraj je bil kakor skladišče streljiva: samo iskric je bilo treba, pa bi zletelo v zrak. Dogovorjeno je bilo, da opoldne vzemo, ali pride do te eksplozije, ali ne pride.

Le malokateri izmed nas, unionistov in neunionistov, so imeli za Lincoln, tega nenavadnega moža z Zahodu, največjačnejšo postavo naše zgodovine, ki jo je pozneje Jug enako ljubil kakor Sever, kaj več nego preziranje. V naši dolinici ga nismo poznali. Vsi, naj smo bili unionisti ali secesionisti, pristaši miru ali vojne, smo se bali poročila o njegovi izvolitvi.

Polkovnik Sheraton me je srečal med vrati. Bil je rdeč, oči je imel mrke in polne politike. "Ali imate kake nove vesti?" me je vprašal. "Ali ste kaj slišali iz Leesburga ali Washingtona?"

"Doselej ne," sem odvrnil. "a v nekaj urah je pričakovati novic iz Leesburga."

"Domenil sem se s poštarjem, da nam takoj sporoči, če kaj zve," je rekel Sheraton. "Ako zmaga ta črni abolicionist Lincoln, bo ustrelil na ulici in mi bomo to slišali. Če zmaga Jug, bo ustrelil dvakrat tako naglo zaporedoma, kakor bo le mogel nabiti. In tako, gospod Cowles, če začujemo samo en strel, tedaj bo vojna — vojna, vam pravim."

"A pojdit, pojdit," je naglo dodal. "Kaj vas pušcam, da čakate! Od hčere sem izvedel, da ste se vrnili z dokaj uspešnega potovanja in da se vaše razmere menda popravljajo. Tega smo vsi veseli. Evo moje roke, gospod. Moja hči me je obvestila o svojem in vašem sklepu. Vaše ravnanje, gospod Cowles, je bilo ravnanje pravega moža in vzvišeno nad vsak očitek. Boljšega zeta si ne bi mogel želei."

Njegove besede, ki jih je govoril v popolni nevednosti tega, kar se je zgodilo, so me neznosno spekle.

Tako govoreč sva stopila v veliko obednico. Polkovnik me je z gostoljubnim namenom potegnil k polici; a preden sem se utegnil zahvaliti, so se odprla vrata.

Na pragu sobe se je pokazala

kratka, zavaljena postava in si-
li, sršeca griva našega prijatelja doktorja Samuela Bonda, zdravnika dveh okrajev, samca in dobrotnika vse trpeče okolice.

"Halo, doktor!" je izpregovoril polkovnik Sheraton. "Evo našega mladega prijatelja, ki se je vrnil s poti. Zdam vam lahko povem, da je veliko upanja, da Cowlesova rodbina zmaga v zamotani pravni zadevi, ki je zadnjilo, da opoldne vzemo, ali pride do te eksplozije, ali ne pride. Vsi smo se zopet obrnili, zakaj velika vrata obednice so se bila odprla. Vstopil je Harry Sheraton.

"Semkaj pojdi, sinko!" je vzklila njegov oče. "Pojdi k nam! Nalij nam dečko, na uspeh in zdravje obeh naših rodbin. Če jaz kaj vem, dokler niste vi nič manj srečni od mene samega!"

Niž ni kazalo, da bi bil doktor Bond srečen. "Harry," je rekel, "poglejte v mojo sedelno torbo — mislim, da sem pozabil v njej skrinjico z zdravniškimi pripravami."

Mladi človek se je obrnil, a ker ni videl pametnega razloga za to naročilo, je med vrati obstal in se nato spet vrnil k nam.

"Ali smem vprašati, kako se počuti gospodična Sheratonova, doktor?" sem vljudo izpregovoril.

"Da, kako je z dekletom?" se je oglasil polkovnik Sheraton. "V tem trenutku bi morala biti med nami — v trenutku, kakršen je ta!"

Doktor Bond je še vedno resno gledal na naju. Od mene se je obrnil k polkovniku Sheratonu in nato spet k Harryju Sheratonu, kateremu je strogo velel: "Ali me niste čuli? Pojdite ven!"

Mi trije smo ostali sami. Doktor Bond mi je rekel: "Jack, treba je, da govorim z vami, med štirimi očmi!"

"Za kaj pa gre?" je vprašal polkovnik Sheraton. "Kakšna skrivnost je to? Zdi se mi, da imam pravico vedeti, kaj se godi. Ali je kaj hudega, doktor? Ali je moje dekletce bolno?"

"Da," je rekel zdravnik.

"Kaj ji je?"

"Pomoči potrebuje," je počasi rekel stari ščetinec.

"Mar ji vi ne morete pomagati? Ali ni to vaš posel?"

"Ne, gospod. To ne spada v moje področje," je suho odvrnil doktor Bond, vzela ščepec tobaka in si z ogromno črno ruto obrisal nos.

Polkovnik Sheraton ga je gledal skoro minuto, ne da bi bil mogel najti besedo. Naposled je zagrmel: "Preklete, gospod, pojasnite svoje besede, ali pa se jih hoste kmalu kesali! Kaj mislite s tem?" Besno se je obrnil k meni. "Tako mi Boga, gospod, te besede morajo imeti samo en pomen, kolikor jaz uganem. — Vprašam vas, kaj se je zgodilo? Kdo je kriv? Vi?"

Stopil sem predenj in mu trdno pogledal v oči. "Ona me je tako obdolžila," sem počasi odvrnil.

"Kaj! Kako?!" Obstal je kakor vkopan.

"Ničesar vam ne mislim prikrivati, Ni mi treba, da bi očital dekletu laž. Pravim vam, napra-

vimo poroko, pa litro. Tako se se snodi dogovorila z gospodično Grace."

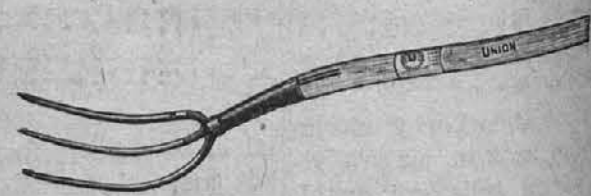
Po teh besedah je starec kot tiger skočil name, besno dajaje okoli sebe, kje bi dobil tak o orožje. Zagledal je — de-
nož s slonokoščenim držajem, cizeliranim rezilom, ki je bil položil, ko sem bil zadnjikrat Doktor Bond je skočil med polkovnika in tisti noč. Tudi je sem zgrabil polkovnika Sheratona in ga krepko držal.

"Počakajte!" sem rekel. "čakajte! Dovolite, da se najprej jasno pogovorimo o vsem tem. Potem uredimo to kakorkoli. Sheratonovi mislite, da je to ba."

(Dalje slede)

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOST"

NAJLEPŠI VRTOVI SO TISTI, KI SO OBDELANI Z NAJBOLJŠIM ORODJEM

V trgovini Superior Home Supply, 6401 Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljša orodja za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstna grablje, vile, motike, ogrebnike, stroje za rezanje trave, škarje za prirezovanje žive meje ter sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in vrt. Velika zaloga raznega semena.

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave.

Frank Ogler, lastnik

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

NAROČITE SE NA Mesečnik za leposlovje in pouk CANKARJEV GLASNIK

NAROČNINA JE:

Za celo leto \$3; za pol leta \$1.50; za 3 mesece \$1

Z avgustovo številko se bo pričelo objavljati zgodovino naših kulturnih, gospodarskih organizacij in drugih naših ustanov. Pozneje pridejo na vrsto podporni društva, klubi i.t.d.

Sedaj je še čas, da si zasigurate prvo številko v kateri se bo pričelo z zgodovino. Ko bo zgodovina končana boste imeli zbirko na katero boste upravičeno ponosni — bo vredna več kot boste plačali za naročnino.

Pošljite naročnino na naslov:

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio